

**Protokół z kontroli problemowej przeprowadzonej
w Gminie Łabiszyn**

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej:

Urząd Miejski w Łabiszynie
ul. Plac 1000-lecia
89-210 Łabiszyn

2. Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej:

Burmistrz Łabiszyna – Jacek Idzi Kaczmarek

3. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolerów:

1. **Beata Sulima** - starszy inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy na podstawie upoważnienia Nr 453/2021 z dnia 11 października 2021 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, kierownik zespołu kontrolującego;
2. **Anna Kuczora** - inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy na podstawie upoważnienia Nr 453/2021 z dnia 11 października 2021 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

(akta kontroli str. 1)

4. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

18 i 19 października 2021 roku

5. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli:

Działania podejmowane przez gminę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Łabiszyn.

(akta kontroli, str. 2-5)

6. Okres objęty kontrolą:

od 1 stycznia 2020 r. do 18 października 2021 r.

7. W toku kontroli wyjaśnień udzielała:

Pani Beata Januszkiewicz - Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Łabiszynie.

8. W niniejszym protokole stosuje się następujące skróty:

1. **ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);

2. **ustawa o ochronie danych osobowych** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 r., poz. 1781);
3. **kpa lub kodeks postępowania administracyjnego** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735);
4. **rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie** - należy przez to rozumieć Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r., Nr 126, poz. 718);
5. **rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty”** - należy przez to rozumieć Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz. 1245);
6. **ustawa o pomocy społecznej** - należy przez to rozumieć ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.);
7. **ZI** - Zespół Interdyscyplinarny;
8. **GR** – Grupa Robocza;
9. **Procedura NK** – procedura „Niebieskie Karty”;
10. **Procedura NK – A** „Niebieska Karta formularz - A”;
11. **Procedura NK – B** „Niebieska Karta formularz – B”;
12. **Procedura NK – C** „Niebieska Karta formularz – C”;
13. **Procedura NK – D** „Niebieska Karta formularz – D”.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości lub uchybień oraz ich zakresu, przyczyn i skutków wraz ze wskazaniem podstawy prawnej, której naruszenie stanowią ujawnione nieprawidłowości oraz osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Akty prawa miejscowego regulujące kontrolowany zakres:

1. **Uchwała Nr XII/96/19** Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łabiszyn na lata 2019 – 2023.

(akta kontroli str. 23-30)

2. **Uchwała Nr XII/95/19** Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Uchwała Nr VIII/65/11 Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 13 lipca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

(akta kontroli str. 54-70)

3. **Zarządzenie Nr 120.45.2011** Burmistrza Łabiszyna z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego na terenie Miasta i Gminy Łabiszyn.

(akta kontroli str. 89-90)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że Gmina Łabiszyn w okresie kontrolowanym realizowała zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łabiszyn na lata 2019-2023*, zatwierdzony Uchwałą Nr XII/96/19 Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu przeciwdziałania (...);

Program zawiera teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie (wyjaśnienia pojęcia przemocy w perspektywie psychologicznej, etapy procesu pomocowego). Dalsza jego część przedstawia diagnozę problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Łabiszyn. Analiza powyższego zagadnienia została sporządzona w sposób dość ogólny. Przedstawione dane statystyczne zostały określone tylko na podstawie posiadanych informacji Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabiszynie. Do sformułowanych celów Programu wykazano obszary ich realizacji, takie jak: zapewnienie pomocy osobom doświadczającym pomocy w rodzinie, podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy, koordynacja działań podmiotów zaangażowanych w pomoc rodzinie dotkniętej problemem przemocy w rodzinie, podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości i wrażliwości lokalnego społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie. Do ww. obszarów przypisano działania oraz wskaźniki ich realizacji. Analizowany Program (ujęte w nim działania) nie wskazuje konkretnych satysfakcjonujących rozwiązań w zakresie problematyki przemocy w rodzinie. W dokumencie nie uwzględniono w sposób rzeczowy wyników monitoringu/analizy realizowanego poprzedniego Programu (nie zbadano co należy zmienić / powtórzyć w dotychczas prowadzonych działaniach). Zadania, jakie stawiać należy przy opracowywaniu Gminnego Programu, powinny wynikać z wnikliwej analizy problemu przemocy na danym terenie i odpowiadać na pytania: Co konkretnie dzieje się u nas? Czego brakuje w naszej ofercie? Czy podjęte działania przyniosły oczekiwane efekty? Stwierdzono, że analizowany Program zawiera zasady monitoringu, sprawozdawczości oraz źródła finansowania. Przewodniczący ZI wyjaśnił, że informacje o zrealizowanych zadaniach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przedkłada corocznie do dnia 30 marca Radzie Miejskiej w Łabiszynie, ujmując je w całościowym Sprawozdaniu z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabiszynie. Przedłożył kontrolującemu Sprawozdanie za 2020 r. Analizowane w nim dane (w zakresie realizacji zadań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie przedstawione były na wysokim poziomie ogólności (obejmowały jedynie działania w procedurze NK, wykazane zostały w sposób statystyczny, dotyczyły: liczby wszczętych procedur NK i podmiotów je wszczynających, liczby rodzin objętych procedurą NK, liczby osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie, liczby wniosków kierowanych do GKRPA w przypadku, gdy osoba nadużywa alkoholu i jednocześnie stosuje przemoc w rodzinie). W sprawozdaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabiszynie z dnia 22.03.2021 r. kierowanym do Rady Miejskiej w Łabiszynie nie stwierdzono informacji o realizacji zaplanowanych działaniach zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodziniena lata 2019-2023, w szczególności dotyczących:

- *rozpowszechniania informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w przypadku zaistnienia przemocy ;*
- *zajęciach wychowawczych i edukacyjnych w szkołach z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy oraz walki z uzależnieniami;*
- *podnoszenia wiedzy i kompetencji podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;*
- *funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;*
- *motywowania i kierowania sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych;*
- *uczestnictwie w finansowaniu zadania Kujawsko-Pomorskiej „Niebieskiej Linii” Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;*
- *zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;*
- *udzielenia pomocy w sytuacji konieczności opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu.*

Stwierdzono, że w okresie poddanym kontroli Gmina Łabiszyn w budżecie uwzględniła wydatki w dziale 852 rozdziale 85205 (na 2020 r. w wys. 1500,00 zł i na 2021 r. w wys. 2000,00 zł) na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Środki wydatkowano m.in. na zakup formularzy NK, zakup materiałów biurowych i edukacyjnych, współfinansowanie zadania Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, usługi telekomunikacyjne.

(akta kontroli str. 23-53)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych Przewodniczący ZI, Pani Beata Januszkiewicz przedłożyła pisemne informacje z których wynika, że w Gminie Łabiszyn realizowano działania podnoszące świadomość społeczną w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zapewniano profesjonalną pomoc i wsparcie osobom doświadczającym przemocy

w rodzinie. Przygotowana przez Przewodniczącego ZI informacja pozwala kontrolującym stwierdzić, iż:

- funkcjonował Punkt informacyjno-konsultacyjny (z oferty Punktu korzystały zarówno osoby doznające przemocy w rodzinie, jak i osoby stosujące przemoc - wykazano, że w 2020 z porad specjalisty terapeuty uzależnień skorzystało 16 osób, a w 2021 – 15 osób);
- funkcjonował Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej (prawnicy przyjmowali mieszkańców Gminy Łabiszyn w dniach pracy Urzędu Miejskiego), przewodniczący ZI nie przedłożył kontrolującym liczby osób (doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie) korzystających z porad w okresie objętym kontrolą;
- w placówkach oświatowych realizowano programy profilaktyczne, takie jak : „Postaw na rodzinę”, „Spójrz Inaczej” (brak materiałów źródłowych w tym zakresie, brak informacji o liczbie osób objętych programami, placówkach je realizujących, osiągniętych efektach);
- Gmina Łabiszyn zawarła Porozumienie dotyczące współfinansowania przedsięwzięcia regionalnego o nazwie „Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia”. Mieszkańcy Gminy Łabiszyn są informowani o możliwościach uzyskania profesjonalnej pomocy w ramach „Niebieskiej Linii” poprzez ulotki i plakaty pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

(akta kontroli str. 18-20, 129-142)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia.

Z informacji uzyskanej od Przewodniczącego ZI w okresie objętym kontrolą wiadomo, że Gmina Łabiszyn nie dysponowała własną placówką zapewniającą całodobowe schronienie ofiarom przemocy w rodzinie. W sytuacji zagrożenia przemocą w rodzinie proponuje się osobom tymczasowy pobyt w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Jaksicach. W okresie poddanym kontroli żadna osoba dotknięta przemocą w rodzinie nie skorzystała z tej formy schronienia.

(akta kontroli str. 19-20)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: tworzenie zespołu interdyscyplinarnego.

Jak wynika z dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego od dnia 7 grudnia 2011 r. do dnia kontroli, tj. 18 października 2021 r. pełni funkcję Przewodniczącego ZI Pani Beata Januszkiewicz, kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabiszynie. Wybór Przewodniczącego ZI został udokumentowany w Protokole z posiedzenia Zespołu (załączona do Protokołu lista obecności wykazuje, że w dniu 7 grudnia 2011 r. w głosowaniu jawnym uczestniczyło 11 członków ZI).

Ustalono, że Pani Beata Januszkiewicz w okresie pełnienia funkcji Przewodniczącego ZI uczestniczyła w nielicznych szkoleniach:

- 2010 r. (jednodniowe) „Nowe zadania i obowiązki samorządów w kontekście zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”;
- 2013 r. (w wymiarze 5 godz.) „Procedura Niebieskie Karty”;

- 2019 r. (w wymiarze 5 godz.) „Zadania poszczególnych służb w procedurze Niebieskie Karty. Nowe wyzwania dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych: rozróżnienie przemocy od konfliktu oraz RODO w procedurze Niebieskie Karty”.
- (akta kontroli str. 144 - 146)

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o:

1. Uchwałę nr XII/95/19 Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

Dokument ten powstał w wyniku wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 18 grudnia 2019 (Sygn. akt II SA/Bd 999/19), który stwierdził nieważność poprzedniej Uchwały Nr VIII/65/11 Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 13 lipca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania i zobowiązał Radę Miejską w Łabiszynie do przyjęcia ponownej Uchwały w sprawie trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego i szczegółowych warunków jego funkcjonowania, co zostało poczynione w dniu 30 grudnia 2019 r. Dokument został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Analiza treści niniejszej Uchwały nie budzi zastrzeżeń. Tryb pracy ZI i GR oraz warunki funkcjonowania zostały jasno określone przez właściwy organ, tj. Radę Miejską w Łabiszynie.

(akta kontroli str. 54-70)

2. Zarządzenie nr 120.45.2011 Burmistrza Łabiszyna z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Analiza Zarządzenia wykazała, iż skład Zespołu jest nie jest zgodny z treścią art. 9a ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (stwierdzono brak przedstawiciela organizacji pozarządowej). Skład Zespołu został określony przez właściwy organ, tj. Burmistrza Łabiszyna.

Niniejsze Zarządzenie wymaga uaktualnienia. Zgodnie z unormowaniem prawnym w Gminie Łabiszyn zapis w § 2 Zarządzenia nie obowiązuje od 22 stycznia 2020 r. (tj. 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwały Nr XII/96/19 Rady Miejskiej w Łabiszynie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania) – Uchwała w Dzienniku Urzędowym została ogłoszona w dniu 8 stycznia 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2020 r. poz. 167).

(akta kontroli str. 89-90)

3. Porozumienia o współpracy zawarte między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, stosownie do art. 9 ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W analizowanej dokumentacji Zespołu znajdują się Porozumienia zawarte pomiędzy Burmistrzem Łabiszyna, a podmiotami, których przedstawiciele weszli w skład Zespołu Interdyscyplinarnego, tj:

- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łabiszynie;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie;
- Posterunkiem Policji w Łabiszynie;
- Miejskim Zespołem Oświaty w Łabiszynie;
- Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Łabiszynie;
- Niepubliczną Szkołą Podstawową w Nowym Dąbiu;
- Zespołem Szkół w Łabiszynie;
- Zespołem Szkół w Lubostroniu;
- Szkołą Podstawową w Ojrzanowie;
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie;
- Kuratorską Służbą Sadową w Łabiszynie.

Celem niniejszych Porozumień jest zapewnienie współpracy w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Stwierdza się, że Porozumienie z dnia 25 października 2011 r. o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z Policją podjęto z Kierownikiem Posterunku w Łabiszynie, a nie z właściwym Komendantem Powiatowym Policji w Barcinie.

takiego nie ma

Porozumienia są kompletne, rzeczowe i wystarczająco treściwe do prawidłowego funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych. Regulują zobowiązania stron, m.in. do zapewnienia udziału przedstawiciela w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, Grupy Roboczej, podjęcia czynności na rzecz osoby lub rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie, w ramach kompetencji instytucji, zgodnie z ustaleniami poszczególnych służb.

(akta kontroli, str. 106-127)

4. Oświadczenia członków ZI o zachowaniu poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań związanych z pracami Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

Przedłożone oświadczenia są zgodne z treścią dokumentu wynikającego z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zostały złożone organowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2 cytowanej ustawy, tj. Burmistrzowi Łabiszyna. (akta kontroli, str. 94-104)

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Zespół Interdyscyplinarny w okresie podlegającym kontroli nie realizował zapisu art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Stwierdzono brak organizowanych posiedzeń z wymaganą w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie częstotliwością, tj. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej, niż raz na trzy miesiące. Podpisane z Burmistrzem Gminy Łabiszyn, Porozumienia o współpracy podmiotów (w tym udziału w pracach ZI) nie były respektowane. Za brak realizacji powyższego zadania odpowiedzialność ponosi Przewodniczący ZI w Łabiszynie.

(akta kontroli, str. 105)

Realizowanie procedury odebrania dzieci z rodziny w myśl art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego poinformował, że Gmina Łabiszyn dotychczas nie miała opracowanej i przyjętej do stosowania (Zarządzeniem kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej) Procedury odebrania dzieci z rodziny w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia, w skutek doznawanej przemocy w rodzinie.

Z wyjaśnień Przewodniczącego ZI wynika, że w Gminie Łabiszyn w przypadku wystąpienia konieczności odebrania dziecka w myśl art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stosowano jedynie zalecenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Znak: WPS.V.9450.1.2014 z dnia 6 listopada 2014 r. oraz uaktualnioną, tj. z dnia 2 lutego 2021 r.

Stwierdzono, że w Gminie Łabiszyn uregulowano kwestię transportu dzieci w przypadku ich odebrania z rodziny w związku z doznawaną przemocą w rodzinie (Zarządzenie Burmistrza Łabiszyna, Nr 120.43.2014 z dnia 3 września 2014 r. w sprawie współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Łabiszynie, a Miejskim Zespołem Oświaty w Łabiszynie). Zgodnie z przyjętym przez Burmistrza Łabiszyna dokumentem odpowiedzialność za zapewnienie pojazdu w trakcie przewozu dziecka w trakcie podejmowanej interwencji ponosi Miejski Zespół Oświaty w Łabiszynie.

W okresie kontrolowanym nie odnotowano przypadku konieczności odebrania dziecka w myśl art. 12a wyżej cytowanej ustawy.

(akta kontroli str. 20 i 128)

Analiza procedur „Niebieskie Karty”

W okresie podlegającym kontroli do Przewodniczącego ZI wpłynęły 82 procedury „Niebieskie Karty”, tj. 45 procedur w 2020 r., 37 procedur w 2021 r.

Zgodnie z założeniami Programu kontroli i zasadami doboru próby przyjęto kryterium 20 % wykonania analizy procedur „Niebieskie Karty”.

Kontroli poddano następujące procedury:

- 2020 r. - 12 procedur: M.A.Sz.M; K.M.R.D.H; M.K.K.T; E.R.P.K; D.J.P.R; D.D.J; A.M.M.P; E.D.B; H.R.K; A.A.R.; D.D.J.; S.P.M.P;
- 2021 r. - 4 procedury: D.J.O; R.K.P; P.S.P.B; A.M.M.P;

Obsługą techniczno – organizacyjną ZI zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabiszynie. Tam też przechowywana jest dokumentacja związana z bieżącym funkcjonowaniem ZI.

W wyniku analizy terminów przekazywania wszczętych przez podmioty uprawnione procedur NK, zespół kontrolujący stwierdza, że prawie we wszystkich przypadkach formularze NK-A przekazane były do Przewodniczącego ZI zgodnie z terminem określonym w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (w jednym przypadku stwierdzono jednodniowe opóźnienie przekazania formularza NK-A).

Zespół Interdyscyplinarny i Przewodniczący Zespołu posługują się prawidłowymi pieczętkami. Stwierdzono, że w okresie poddanym kontroli wpływające procedury NK były ewidencjonowane w *Rejestrze Spraw*, który prowadził i przechowywał Przewodniczący ZI.

Kontrola poszczególnych akt wykazała:

a) wszczęcie procedury

- § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- w kontrolowanych procedurach wszczęcia dokonywała instytucja do tego uprawniona, tj.: Policja; MOPS;
- kontrolowane formularze NK-A były wypełnione dość starannie, co umożliwiało właściwą diagnozę wstępną rodziny, ocenę stanu faktycznego danego przypadku przemocy w rodzinie;

b) przekazanie formularza NK - A

- § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta — A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury:

- w analizowanych formularzach NK stwierdzono, iż we wszystkich przypadkach Przewodniczący ZI dokonywał wpisu daty potwierdzającej otrzymanie formularza, co pozwala na dokonanie oceny prawidłowości realizacji zapisów § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury, mówiących o terminach przekazywania NK;

c) przekazanie formularza NK – B

- § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta — A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta — B”:

- na podstawie kontrolowanej dokumentacji tylko w kilku przypadkach można było stwierdzić, czy po wypełnieniu formularza NK – A osobie doznającej przemocy w rodzinie przekazany został formularz NK-B, tj. pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Nie w pełni stosowano zapis § 10 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, poprzez rzetelne dokumentowanie czynności przekazywania formularza NK-B;
- w zasobach MOPS stwierdzono brak opracowanego wykazu, informacji o lokalnie działających instytucjach, które mogą świadczyć pomoc i wsparcie osobie doznającej przemocy w rodzinie; Przewodniczący ZI wyjaśnił, że są one każdorazowo na bieżąco sporządzane przez pracownika socjalnego w trakcie kontaktu z osobą doznającą przemocy w rodzinie.

d) przekazanie formularza NK – A do grupy roboczej

- § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta — A” niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, przekazuje go członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

- stwierdzono brak formalnego powoływania osób do GR w celu opracowania i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- W aktach nie stwierdzono dokumentów potwierdzających wypełnienie przez Przewodniczącego ZI zapisu § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”. Brak udokumentowania sposobu działania Przewodniczącego Zespołu w zakresie

przekazania formularza NK-A wszystkim członkom GR, stosownie i terminach zgodnych z cytowanym przepisem prawa (z dokumentów nie wynika, który z podmiotów był odpowiedzialny za podejmowanie działań w rodzinach w procedurze NK);

- stwierdzono brak imiennego upoważnienia od poszczególnych członków ZI dla Przewodniczącego ZI do tworzenia GR w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach,

Tryb powołania grup roboczych określony został w art. 9a ust. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którym organem uprawnionym do powołania grupy roboczej jest zespół interdyscyplinarny. Biorąc jednak pod uwagę, że zespół interdyscyplinarny spotyka się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, a potrzeba dokonywania aktu powołania grup roboczych w indywidualnych przypadkach jest dużo częstsza, wówczas wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego winni upoważnić imiennie przewodniczącą (i zastępcę) do działania w swoim imieniu w zakresie tworzenia grup roboczych (w formie imiennego oświadczenia lub pełnomocnictwa).

Mając na uwadze treść art. 95 § 1 oraz art. 96 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks Cywilny (Dz. U. 2017 r. poz. 459), czynności prawnej można dokonać przez przedstawiciela, a umocowanie do działania w cudzym imieniu może opierać się na oświadczeniu reprezentowanego;

e) analiza sytuacji rodziny i wypełnienie formularza NK – C

- § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: *na posiedzeniu członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz „Niebieska Karta — C”*

- § 16 ust 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; *Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie w zależności od potrzeb i sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w szczególności w sytuacjach, o których mowa w § 9 ust. 2, stwierdzono:*

- do osób wobec, których istniało przypuszczenie, że doświadczają przemocy w rodzinie tylko w dwóch przypadkach na szesnaście kontrolowanych były wystosowywane zaproszenia na posiedzenia Grup Roboczych w celu wspólnego wypracowania indywidualnego planu pomocy, zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, który obowiązuje, *by na posiedzeniu członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz NK-C ;*
- w procedurze rzadko praktykowano sporządzanie formularza NK-C, (sporządzono cztery na szesnaście kontrolowanych) nadto z akt nie wiadomo który podmiot uczestniczył w sporządzaniu formularza oraz czy osoba zaproszona stawiała się w związku z wystosowanym przez Przewodniczącego ZI zaproszeniem (brak w aktach list obecności osób uczestniczących w posiedzeniu, brak opracowania indywidualnego planu pomocy). Plan pomocy winien zostać wypracowany w sposób interdyscyplinarny z udziałem poszczególnych przedstawicieli jednostek uprawnionych do pracy z rodziną w procedurze NK. Działania powinny być jasno sprecyzowane, możliwe do wykonania, a jednocześnie uzgodnione z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, skierowany do całej rodziny; dostosowany do zmieniającej się sytuacji rodziny (modyfikowany w trakcie).

Cele w Planie winny zostać rozpisane na poszczególne działania (kiedy, gdzie i w jaki sposób ma działać każdy członek ZI/GR i osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta

przemocą w rodzinie); w trakcie kolejnego spotkania grupy roboczej lub posiedzeniu zespołu uczestnicy powinni odnieść się do efektów działań weryfikując tym samym, czy cel został osiągnięty; Na tej podstawie wspólnie powinny zostać określone dalsze cele i opracowywane kolejne ewentualnie zmodyfikowane działania.

Proces oceny sytuacji w przypadkach przemocy domowej jest złożony i może wywoływać wiele kontrowersji. Często nawet szczegółowa diagnoza problemu może pozostawiać bez odpowiedzi pytania dotyczące przyczyn, początków i skutków przemocy, zarówno po stronie osoby doznającej przemocy, jak i osoby stosującej przemoc. Rolą specjalistów pracujących w ramach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych jest szczegółowa diagnoza sytuacji rodziny i określenie, czy w rodzinie dochodzi do przemocy. Z analizowanych akt nie wynika diagnoza rodziny; Nie wynika również realizacja planu pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie. Podmioty uczestniczące w konkretnej procedurze NK nie wypracowywały w sposób interdyscyplinarny działań, mających na celu ochronę osoby przed doznawaniem przemocy ze strony osób najbliższych lub wspólnie gospodarujących;

- w części formularzy „NK- C” zawierających ogół działań służb i instytucji stanowiących indywidualny plan pomocy stwierdzono, brak sukcesywnie odnotowywanych czynności dla poszczególnych przedstawicieli podmiotów uczestniczących w procedurze NK;
- w większości kontrolowanych procedur NK brak właściwie opracowanej diagnozy sytuacji rodziny; Dokonywana diagnoza sytuacji rodziny przez ZI/GR wymaga systematycznego gromadzenia dokumentów (w szczególności pracownika socjalnego, dzielnicowego, przedstawicieli oświaty, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych);
- na podstawie zgromadzonej w aktach dokumentacji stwierdza się znikomą wykazaną rolę pracownika socjalnego w dokumentowaniu udzielanej pomocy rodzinie dotkniętej przemocą. Gromadzona dokumentacja nie stanowiła o wnikliwych jego działaniach, nawet, gdy w formularzach NK-A zgłaszane były podejrzenia o stosowanych drastycznych formach przemocy fizycznej, np. popychanie, uderzanie, duszenie, spoliczkowanie, zasinienia, lub psychicznej: wyzwiska, ośmieszanie, groźby, kontrolowanie, krytykowanie, poniżanie, ciągłe niepokojenie (w kilku z tych rodzin wychowywały się dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie, w kilku osoby stosujące przemoc nadużywały alkoholu), szczegółowa analiza akt wykazała:
 - (NK z dnia 12.01.2021r., pracownik socjalny do akt nie załączył żadnych notatek dokumentujących realizację działań w rodzinie dotkniętej przemocą;
 - (NK z dnia 5.07.2020 , 7.05.2020 r. i 25.02.2020 r.); pracownik socjalny załączył do akt informacje (z podejmowanych działań) dopiero po dwóch, a nawet pięciu miesiącach od wszczęcia procedury;
 - (NK z dnia 12.07.2020, 21.04.2020, 05.05.2020 r.) pracownik socjalny tylko jednorazowo załączył do akt notatki, w treści nie wykazał diagnozy rodziny, przedstawił aktualną sytuację osób w sposób bardzo ogólny.

Takie działania przedstawicieli jednostki organizacyjnej pomocy społecznej są niedopuszczalne. Bagatelizowanie wagi problemu przemocy w rodzinie (brak rozeznania sytuacji i dostosowania odpowiednich form pomocy, adekwatnych do potrzeb osoby doznającej przemocy) może spowodować w rodzinie ogromne niebezpieczeństwo, a nawet może dojść w niej do tragedii.

- stwierdzono, że w sytuacjach, gdy osobami podejrzanymi o doznawanie przemocy były dzieci, pedagodzy szkolni lub wychowawcy nie uczestniczyli w planie pomocy rodzinie (oddziałując w szczególności na dzieci), nie załączali do akt pisemnych opinii, wniosków dot. funkcjonowania dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą-istotnych z punktu widzenia diagnozy sytuacji w rodzinie). Należy mieć na względzie, że jeżeli dziecko jest świadkiem przemocy skierowanej przeciwko osobie najbliższej, a sprawcą przemocy jest rodzic dziecka uznaje się takie dziecko za osobę doznającą przemocy i należy prowadzić działania pomocowe skierowane także wobec niego. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji stwierdza się, że Gmina Łabiszyn nie prowadziła działań wobec dzieci (bezpośrednio doświadczających przemocy oraz świadków przemocy); Brak realizacji § 15 Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- w aktach nie stwierdzono dokumentowania działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych względem osób stosujących przemoc w rodzinie, uzależnionych od alkoholu; Brak udokumentowania udzielenia kompleksowych informacji osobie doznającej przemocy w rodzinie oraz notatek z rozmów z osobami wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat możliwości podjęcia leczenia lub terapii i udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie – zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- w aktach spraw najczęściej znajdowały się notatki dokumentujące czynności wykonywane przez dzielnicowych, potwierdzające systematyczne wizyty (1x w miesiącu), sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; Nie we wszystkich formularzach NK-C były odnotowywane konieczne działania dla Policji-monitorowanie, zaniechanie tej czynności może skutkować tym, że dzielnicowy nie musi się wywiązywać z tego punktu planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą, ponieważ nie został do niego zobowiązany, (notatki załączone do akt przez dzielnicowego stanowiły główne źródło wiedzy o funkcjonowaniu rodziny);
- w kontrolowanych aktach, w przypadku sporządzenia formularza NK-C nie stwierdzono (na żadnym etapie działań) zapisów potwierdzających weryfikację i modyfikację indywidualnych planów pomocy, w zależności od zmieniającej się sytuacji osoby/rodziny oraz podejmowanych, bądź nie działań.

f) wypełnienie formularza NK - D

- § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej wypełniają formularz „Niebieska Karta-D” w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

- § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

- w analizowanych procedurach NK, Przewodniczący Zespołu tylko w nielicznych procedurach wystosował pisemne wezwania do osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie na posiedzenie GR;
- w żadnej z kontrolowanych procedur NK nie stwierdzono sporządzonych formularzy NK-D z osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy w rodzinie (brak zastosowania § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”).

§ 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, oraz osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie.

Trudno było stwierdzić, czy respektowany był § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty z uwagi na brak dokumentowania działań.

W procedurach NK do których załączone zostały zaproszenia (2 procedury) i wezwania (4 procedury) kierowane do osób podejrzewanych o doznawanie przemocy w rodzinie oraz osób podejrzewanych o jej stosowanie, stwierdzono, że spotkania z osobami planowane były w tych samych terminach, ale innym czasie.

§ 17 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty; Członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w szczególności:

- 1) diagnozują sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą;*
- 2) przekazują informacje o konsekwencjach popełnianych czynów;*
- 3) motywują do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;*
- 4) przeprowadzają rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków;*
- 5) przekazują informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.*

§ 17 ust. 4 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; Jeżeli osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nadużywa alkoholu, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej kierują tę osobę do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych:

- na podstawie analizy dokumentacji, w tym czynności prowadzonych przez członków ZI nie stwierdza się działań Zespołu Interdyscyplinarnego skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, wymaganych z § 17 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”- motywowanie do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Przewodniczący ZI poinformował, że działanie to nie było możliwe do zrealizowania, bowiem w okresie poddanym kontroli *Program korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie* nie był realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie;
- Przewodniczący ZI poinformował kontrolujących, że w przypadku stwierdzenia u uczestnika problemu z nadużywaniem alkoholu (przy jednoczesnym podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie) MOPS w Łabiszynie wystosowywał wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie o zastosowanie leczenia odwykowego (analiza akt wykazała jeden złożony wniosek w tym zakresie);
- z informacji uzyskanych od Przewodniczącego ZI wiadomo, że osoby stosujące przemoc, borykające się jednocześnie z problemem alkoholowym były kierowane do udziału w spotkaniach z terapeutą uzależnień (Punkt Konsultacyjny w Łabiszynie). W aktach nie znajdowały się potwierdzenia z odbytych spotkań z terapeutą, a załączone notatki (pracownika socjalnego, dzielnicowego) w większości nie wykazywały efektów tych działań.

i) zakończenie procedury

§ 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; zakończenie procedury następuje w przypadku:

- 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo
- 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

ust. 2. Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który powinien zawierać:

- 1) dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia procedury;
- 3) opis podjętych działań w ramach procedury.

§ 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”; o zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu:

- ostateczna decyzja o zakończeniu działań podejmowana była przez Przewodniczącego ZI na podstawie Protokołu z zakończenia procedury „Niebieskie Karty”. Przewodniczący wskazywał podstawę prawną tej decyzji;
- w analizowanych procedurach pod kątem ich zakończenia nie stwierdzono materiałów dokumentujących (od wszystkich instytucji biorących udział w procedurze), iż wypełnione zostały do przesłanki zaprzestania prowadzenia działań; Dokumenty, o których mowa winny być całościowe. Szczególnie brak uwidocznionej roli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która jak wiadomo ma największy obszar działania w rodzinie dotkniętej problemem alkoholowym;
- analizowane protokoły z zakończenia procedury zawierały: dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura, datę rozpoczęcia i zakończenia procedury, opis podjętych działań, który ograniczał się najczęściej jedynie do informacji wejścia w środowisko dzielnicowego i pracownika socjalnego. Zapisy zawarte w Protokole nie wskazują na konkretne formy pomocy w indywidualnym przypadku;
- stwierdzono brak dowodów potwierdzających poinformowanie wszystkich podmiotów w niej uczestniczących o jej zakończeniu,
- zdaniem kontrolujących większość procedur jest zbyt krótko prowadzona, zgromadzona dokumentacja nie w pełni ukazuje, czy przemoc rzeczywiście ustała (po zakończeniu procedury wielokrotnie sprawa powraca). Zbyt krótki okres obserwacji rodziny w sytuacji przemocy (zwłaszcza, gdy w rodzinie wychowują się dzieci, doszło do przemocy fizycznej, osoba stosująca przemoc w rodzinie nadużywa alkoholu, rodzice mają ograniczone prawa rodzicielskie) jest wysoce ryzykowny. Stwierdzona poprawa funkcjonowania osoby od dwóch tygodni, czy miesiąca może być spostrzeżeniem złudnym, a takie zapisy znajdują się w aktach spraw.

(akta kontroli str. 147- 473)

Z analizy dokumentacji okazanej podczas kontroli wynika, że Gmina Łabiszyn w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 18 października 2021 r. nienależycie wykonywała zadania określone w art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021, poz. 1249).

Szczególne zaniedbania uwidaczniały się w procesie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie w procedurze „Niebieskie Karty” (nie powoływano Grup

Roboczych do pracy z rodziną, nie sporządzano indywidualnych planów pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, nie weryfikowano systematycznie informacji zawartych w formularzach NK-A). Poszczególne służby, które działały w procedurze „Niebieskie Karty” nie dokumentowały wnikliwych działań diagnozujących oraz pomocowych, wobec poszczególnych członków rodziny dotkniętych przemocą w rodzinie. Największą rolę w zakresie gromadzenia i dokumentowania podejmowanych działań w rodzinach wobec których toczyła się procedura „Niebieskie Karty” wykazał przedstawiciel Policji.

Niedopuszczalnym w procedurze NK jest brak sporządzenia diagnozy w rodzinie dotkniętej przemocą w szczególności przez przedstawicieli jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. Pracownik socjalny powołany do Grupy Roboczej winien każdorazowo po zapoznaniu się z treścią formularza NK-A (zgłaszanymi formami przemocy) niezwłocznie odwiedzić środowisko, rozpoznać, zweryfikować powzięte informacje. Dokumentacja wykazała, że powyższe działania w Gminie Łabiszyn były przez pracowników socjalnych znacznie opóźnione, lub w ogóle ich nie było.

Błędem jest również to, że w przypadku dzieci doświadczających przemocy w rodzinie (świadków przemocy), w procedurze NK nie włączano do pracy z rodziną pedagogów szkolnych. Stwierdzono, że analizowane procedury NK były bardzo krótko prowadzone. Do czynności zakończenia procedury NK nie załączano materiałów źródłowych świadczących o ustaniu przemocy (lub braku zasadności prowadzenia procedury). W wielu przypadkach pomimo, że przedstawiciele instytucji twierdzili, że przemoc w rodzinie ustała (uzasadniając najczęściej, że było to zachowanie incydentalne), wielokrotnie sprawy wracały do Zespołu Interdyscyplinarnego z udokumentowanym nowym zdarzeniem w formularzu NK-A.

Kontrolujący, na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzili, że Gmina Łabiszyn nie zapewnia skutecznej ochrony osobom doznającym przemocy w rodzinie. Na powołanych Zarządzeniem nr 120.45.2011 Burmistrza Łabiszyna z dnia 29 listopada 2011 r. członków Zespołu Interdyscyplinarnego ciąży obowiązek monitorowania sytuacji rodziny zagrożonej przemocą i zapewnienia bezpieczeństwa osobie/osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

W celu uniknięcia dramatycznych sytuacji, które mogą wystąpić w rodzinach dotkniętych przemocą, Gmina Łabiszyn winna niezwłocznie dokonać zmian w strukturze pracy z rodziną w procedurze NK oraz gromadzeniu dokumentów zgodnie z przepisami prawa. Przekazane zostaną w tym celu Burmistrzowi Łabiszyna Zalecenia Pokontrolne.

Zgodnie z § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 128, poz. 718), osobą odpowiedzialną za stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości jest Pani Beata Januszkiewicz – Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Łabiszyn oraz Pan Jacek Idzi Kaczmarek – Burmistrz Łabiszyna.

Na tym protokół zakończono.

Fakt przeprowadzenia kontroli wpisano do książki kontroli w Urzędzie Miejskim w Łabiszynie.

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontrolerzy poinformowali Kierownika jednostki kontrolowanej o przysługujących mu uprawnieniach wynikających z § 18 rozporządzenia z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718), tj.:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu z kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki kontrolowanej nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. O zachowaniu terminu na zgłoszenie zastrzeżeń do protokołu kontroli decyduje data nadania przesyłki.
6. Zastrzeżenia zgłoszone po terminie lub zgłoszone przez osobę nieuprawnioną pozostawia się bez rozpatrzenia.
7. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli termin odmowy podpisania protokołu, wraz z podaniem jej przyczyn, biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora wobec zastrzeżeń.
8. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.
9. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
10. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.
11. Protokół kontroli z uwzględnionymi zastrzeżeniami zgłoszonymi przez kierownika jednostki podlegającej kontroli bądź uzupełniony na skutek czynności dodatkowych, przesyła się bezzwłocznie do podpisu kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.
12. Podpisany protokół kontroli kierownik jednostki podlegającej kontroli zwraca niezwłocznie dyrektorowi.
13. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie, które przekazuje do akceptacji dyrektora.
14. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń wojewoda przekazuje kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach z których po jednym otrzymują:

1. Jacek Idzi Kaczmarek - Burmistrz Łabiszyna
2. Mikołaj Bogdanowicz – Wojewoda Kujawsko – Pomorski

BURMISTRZ
Jacek Idzi Kaczmarek
.....
/podpis kierownika jednostki kontrolowanej/

Łabiszyn, dnia *15. 11* 2021 r.

URZĄD MIEJSKI
ul. Plac 1000 Lecia 1
89-210 ŁABISZYN
REGON 000530152
NIP 562-11-35-087

.....
/pieczęć firmowa jednostki kontrolowanej/

Podpis Zespołu Kontrolującego:

1. starszy inspektor wojewódzki - Beata Sulima

Koordinator
Samodzielnego Zespołu
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Beata Sulima
.....
starszy inspektor wojewódzki

2. inspektor wojewódzki - Anna Kuczora

Inspektor wojewódzki

Anna Kuczora
.....
Anna Kuczora

